

Роз'яснення щодо питань запобігання конфлікту інтересів

Міністерством охорони здоров'я України до ХНМУ було направлено лист (вхід. ХНМУ № 401 від 04.03.2019 р.) (копія додається) про отримання повідомлення про не врегулювання керівництвом ХНМУ конфлікту інтересу підпорядкованих працівників – а саме, що під керівництвом завідувачів кафедр працюють співробітники цих же кафедр, які є його членами близькими особами (членами сім'ї).

Даним листом керівника університету було зобов'язано протягом двох робочих днів здійснити заходи по врегулюванню даного конфлікту інтересів, з наступним повідомленням про це МОЗ України.

Крім того, своїм листом МОЗ України повідомило, що в аналогічній ситуації в іншому навчальному закладі сфери управління МОЗ України Національне агентство з питань запобігання корупції підтвердило факт виникнення конфлікту інтересів у завідувачів кафедр у зв'язку з перебуванням у їх підпорядкуванні близьких осіб (членів сім'ї) і своїм приписом зобов'язано МОЗ України провести службове розслідування і притягти винних осіб до визначеної законом відповідальності. За результатами проведеного розслідування ректору вищого навчального закладу було оголошено догану за порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» щодо несвоєчасного врегулювання потенційного конфлікту інтересів у підлеглих.

Адміністрація університету надає додаткові роз'яснення щодо додержання вимог чинного законодавства України з питань запобігання конфлікту інтересів:

Відповідно до ст. 28 Закону України «Про запобігання корупції» на посадових осіб юридичних осіб публічного права поширюються вимоги щодо запобігання і врегулювання конфлікту інтересів серед наукових, науково-педагогічних та інших працівників закладів вищої освіти.

Конфлікт інтересів – це наявність у особи приватного інтересу у сфері, у якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

Потенційний конфлікт інтересів – наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

Під реальним конфліктом інтересів розуміється суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

Приватним інтересом є будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими стосунками.

Блиькими особами є особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом і мають взаємні права та обов'язки із суб'єктом, зазначеним у частині першій статті 3 Закону України «Про запобігання корупції» (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких із суб'єктом не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі, а також – незалежно від зазначених умов – чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, рідний брат, рідна сестра, дід, баба, прадід, прабаба, внук, внучка, правнук, правнучка, зять, невістка, тесть, теща, свекор, свекруха, усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням згаданого суб'єкта (п. 3 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про запобігання корупції»).

Члени сім'ї – особи, які перебувають у шлюбі, а також їхні діти, у тому числі повнолітні, батьки, особи, які перебувають під опікою і піклуванням, інші особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі (п. 12 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про запобігання корупції»).

Тобто, якщо у керівника структурного підрозділу в прямому підпорядкуванні є **близькі особи**, то це вважається конфліктом інтересів, оскільки рішення керівника може вплинути на об'єктивність та неупередженість при прийнятті ним рішень стосовно свого підлеглого (близької особи чи члена сім'ї).

Відповідно до ст. 28 Закону України «Про запобігання корупції», керівник закладу вищої освіти зобов'язаний вжити заходів щодо недопущення виникнення реального чи потенційного конфлікту.

Посадові особи закладу вищої освіти зобов'язані повідомляти не пізніше наступного робочого дня з моменту, коли особа дізналися чи повинні були дізнатися про наявність у них реального чи потенційного конфлікту інтересів безпосереднього керівника, під час виконання повноважень у якому виник конфлікт інтересів, відповідно.

Безпосередній керівник закладу вищої освіти протягом двох робочих днів після виявлення (отримання повідомлення) про наявність у підлеглої йому особи реального чи потенційного конфлікту інтересів зобов'язаний вжити заходів, передбачених Законом України «Про запобігання корупції», для врегулювання конфлікту інтересів, про що повідомляє відповідну особу.

Згідно зі ст. 29 Закону України «Про запобігання корупції», врегулювання конфлікту інтересів здійснюється шляхом:

1. усунення особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів;
2. застосування зовнішнього контролю за виконанням особою відповідного завдання, вчиненням нею певних дій чи прийняття рішень;
3. обмеження доступу особи до певної інформації;
4. перегляду обсягу службових повноважень особи;
5. переведення особи на іншу посаду;
6. звільнення особи.

У разі неможливості врегулювання такого конфлікту (переведення, переміщення особи на іншу посаду чи в інший підрозділ), керівник закладу вищої освіти зобов'язаний забезпечити врегулювання конфлікту інтересів шляхом звільнення працівника з займаної посади на підставі ст. 29 Закону України «Про запобігання корупції».

У разі невиконання керівником закладу вищої освіти та уповноваженими особами заходів по врегулюванню конфлікту інтересів, передбачена відповідальність вказаних осіб за невиконання приписів Закону України «Про запобігання корупції».

Також, ст. 172-7 КУпАП передбачена відповідальність за порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів в разі неповідомлення особою у встановлених законом випадках та порядку про наявність у неї реального конфлікту інтересів.